

År 1940 den 20 august kl. 14 holdt Administrasjonsrådet møte på formannens kontor. Alle til stede.

1. R å d e t mottok fylkesmann G a b r i e l s e n og major L i n d b ä c k - L a r s e n fra Nord-Norges administrasjon. De ønsket å drøfte med Rådet en del viktige og aktuelle spørsmål om Nord-Norges sikkerhet mot angrep fra øst.

Fylkesmann Gabrielsen meddelte at det i den senere tid var foregått store tyske troppeoverføringer til Øst-Finnmark. Samtidig var det fra de tyske militære myndigheters side kommet krav om at riksveien straks ble fullført helt fram og holdt åpen for vintertrafikk. Til den innvending at dette ville koste enorme summer og føre med seg de største vansker på annen måte, var det fra de tyske myndigheters side svart at dette kunne man ikke ta hensyn til.

Fylkesmann Gabrielsen opplyste videre at major Lindbäck-Larsen hadde søkt å få større klarhet over den militære betydning av den nye situasjon ved en reise til vedkommende distrikter. Han hadde der gjort interessante iakttagelser om forholdet tyskere - finner - russere. Man måtte se den mulighet i øynene at Nord-Norge på nytt kunne bli krigsskueplass. Spørsmålet var da hvilke rådgjerdor Administrasjonsrådet ville gå til. Fylkesmann Gabrielsen pokte i denne sammenheng på, at de tyske myndigheters påbud om avvikling av all norsk militærvirksomhet innen utgangen av september var særlig alvorlig for Nord-Norge. Det var derfor ønskelig at Rådet tok opp spørsmålet om å få samtykke av tyskerne til å gjenopprette norske hæravdelinger som kan danne kjernen i eventuelle vernetropper for Nord-Norge ved siden av eller til avløsning av tyske tropper. Om nødvendig kunne man fordole operasjonsområdene mellom de norske og de tyske tropper. Etter fylkesmann Gabrielsens mening gikk norske interesser under den nåværende situasjon først og framst ut på å beskytte landet mot angrep fra øst, selv om man da måtte samarbeide militært med tyskerne. Dette var visstnok også den alminnelige opp-

fatning i Nord-Norge.

Major L i n d b ä c k - L a r s e n gjorde rede for den reise han hadde foretatt til grønsedistriktene og meddelte Rådet sine inntrykk. Han konkluderte med at det var av stor betydning å få høve til å ha norsk militær beskyttelse av landsdelen ved siden av den tyske, og gjorde nærmere rede for de organisatoriske og militærtekniske sider av denne saka. Han ville foreslå den ordning - som forøvrig var uten risiko for tyskerne og som visstnok tyske offiserer billiget - at alle staber fortsatte sin virksomhet som fredsorganisasjon. Vårt forsvar i Nord-Norge kunne da mobiliseres på få dager. Ved eventuell oppsetting av en bataljon burde man bygge på frivillighet, ikke utvelging.

R å d e t drøftet nærmere de spørsmål som her var lagt fram. F o r m a n n e n uttalte at man ville komme opp i en eiendommelig og vanskelig situasjon dersom utviklingen tok den retning representantene fra Nord-Norge hadde antydnet. Det som særlig kompliserte problemene var spørsmålet om Englands stilling i en slik sak og spørsmålet om hvordan folkemeningen ville stille seg. - De forslag fylkesmann Gabrielsen og major Lindbäck-Larson framsatte skal gjøres til gjenstand for nøye overveielse.

Fylkesmann G a b r i e l s e n uttalte til slutt at det som kjent var en del offiserer som ble brukt til formidlingstjeneste mellom tyske militære myndigheter og befolkningen i Nord-Norge. Hvis avviklingen av forsvaret kom til å bli opprettholdt tross de før nevnte hensyn, ville han foreslå at disse offiserer fortsatt ble brukt til formidlingstjeneste, eventuelt ved å knyttes til politiet. Sorenskriver H a r b e k var enig i dette.

2. R å d e t mottok derpå advokat Herman R o i m e r s som kom for å gjøre Rådet kjent med at det fra et bestemt hold, som han nærmere angav for Rådet, var stemning for å gi en pengegave til gjenoppbyggingen på om lag 4 millioner kroner.